

ЕКОНОМІКА

Українські агробарони: діти поганого бізнес-клімату

Україна поступово повертає собі статус "житниці Європи". Обсяги експорту в аграрному секторі вже вищі, ніж у металургії. Але виграють від цього буму насамперед не прості фермери, а новітні агробарони.

Українські агроолігархи можуть потягатися з металургійними

Вони ростуть, і ростуть, і ростуть. Апетитам велетенських агрохолдингів України не видно кінця. Найбільший з них – Ukrlandfarming – обробляє вже 670 тисяч гектарів землі у 23 областях України. Таким чином лише один з декількох десятків великих українських агрогігантів контролює площі, які дорівнюють половині сільськогосподарських земель Бельгії. Слідом за важкою промисловістю і енергетикою аграрний сектор також став вотчиною олігархів. Власник холдингу Kernel экс-депутат Андрій Веревський нещодавно першим серед агробаронів України увійшов до кола мільярдерів. Згідно з рейтингом Forbes, зі ста найбагатших українців півтора десятки мають інтереси в агропромисловому комплексі.

Українським фермерам доводиться виживати без підтримки

Більше значить ефективніше?

Завдяки доступу до дешевших кредитних ресурсів агрохолдинги краще забезпечені сучасною технікою, ніж малі і середні господарства. Крім того, завдяки широкій географії землеводів велетні менш залежні від погодних умов. Утім, невпинне зростання посівних площ досі не зробило агрохолдинги ефективнішими, констатує німецький дослідник Симон Вальтер. В рамках наукового проекту міжнародної

мережі експертів *agri benchmark* він декілька років порівнював показники великих агрохолдингів із найбільш успішними фермерами. "Ефективність агрохолдингів загалом дещо нижча. Менеджмент такого велетня здійснювати значно складніше, процес ухвалення і реалізації рішень доволі тривалий, адже задіяні чимало людей у різних ланках. Крім того, централізоване

управління спричиняє додаткові витрати на персонал", - зазначає Симон Вальтер, вказуючи на проаналізовані ним підприємства.

У нинішніх умовах німецькі експерти прогнозують подальше зростання володінь українських агрохолдингів. Насамперед доти, доки в Україні не функціонує ринок землі і оренда паїв залишається у декілька разів дешевшою, ніж у Західній Європі. Більш успішні агрохолдинги продовжуватимуть поглинати фермерські господарства та інші, менш успішні, агрохолдинги. Утім, раціональні з економічної точки зору межі росту провідні українські барони вже перетнули.

Фермери поза грою

Про великі прибутки 40 тисяч малих і середніх українських фермерів і мріяти не можуть.

Більшість з них вже багато років бореться за виживання, не отримуючи від держави практично жодної підтримки, нарікає президент Асоціації фермерів і приватних землевласників Микола Миркевич. Фермери вимагають змінити правила гри на ринку. "Цю олігархізацію можна зупинити єдиним шляхом – запровадженням диференційованої системи оподаткування і підтримки. Чим більше господарство, тим меншою має бути підтримка і більшими податки. І навпаки – малі фермери мали би більшу підтримку. Це дало би можливість працювати всім", - зазначив Миркевич у розмові з Deutsche Welle.

Микола Миркевич: ми хочемо зупинити олігархізацію

Опитані DW експерти підтверджують нерівні умови конкуренції в українському сільському господарстві. Адже у той час як великі агрохолдинги мають можливість залучати відносно дешеві ресурси на міжнародних фінансових ринках, фермерам доводиться брати кредити у банках під понад 20 відсотків річних. "Завдання уряду і парламенту – забезпечити рівність можливостей для всіх виробників. Як для великих, так і для малих. Малі підприємства без доступу до капіталу мають гірші можливості для розвитку, для інвестицій", - констатує експерт з розвитку аграрних ринків Міжнародної фінансової корпорації Гайнц-Вільгельм Штрубенгофф.

DW.DE

Українська економіка - сподівання тільки на врожай

Експерти ЄБРР критикують брак структурних реформ в Україні. Крім того, міжнародні фінансисти радять Україні послабити гривню та подбати про сільське господарство.

Німецькі технології та досвід для українських свинарів

Як нагодувати світ? Складні запитання для бізнесу

Кращий бізнес-клімат замість дотацій

Виживання українських фермерів ускладнюється ще й тим, що їм важче, ніж агробаронам, "вирішувати питання" в умовах забюрократизованого і корумпованого державного регулювання, каже німецький експерт. "Якщо уряд хотів би допомогти, перше, що він мав би зробити – зменшити рівень бюрократії, скоротити кількість різноманітних дозволів", - наголошує Штрубенгофф. Він зазначає, що в нинішніх умовах дозволу, скажімо, на будівництво зерносховища деяким фірмам доводиться чекати по три роки.

Штрубенгофф переконаний, що українські фермери завдяки відносно низькій собівартості продукції можуть обходитися і без прямих бюджетних дотацій. Головне, за його словами, забезпечити їх дешевшими кредитними ресурсами. "Грошова політика уряду і нацбанку призвела до того, що грошей у банківському секторі мало. Банкам треба дати більші ресурси у національній валюті, аби вони могли кредитувати, у тому числі дрібних фермерів", - наголошує німецький експерт. За його словами, уряд має покращити бізнес-клімат і подбати про те, аби прийшли інвестиції в інфраструктуру, яка

забезпечить повноцінне функціонування ринку. Суттєвим імпульсом для цього може стати створення зони вільної торгівлі з Європейським Союзом.

Дата 03.10.2013

Автор Євген Тейзе

Редактор Дмитро Каневський

Поділитись [Відправити](#) [Facebook](#) [Twitter](#) [Google+](#) [інші...](#)

Зворотній зв'язок: [Чи є майбутнє в українського фермерства?](#)

Роздрукувати [Роздрукувати сторінку](#)

Постійне посилання <http://dw.de/p/19t0J>

БІЛЬШЕ З РУБРИКИ

"Холодний душ" для Азарова в Давосі 25.01.2014

На Всесвітньому економічному форумі в Давосі активно обговорювали критичну ситуацію в Україні. Однак прем'єр-міністр Микола Азаров хоч і прибув до Давосу, у заходах форуму участі не брав.

Погляд з Москви на майбутнє України: розкол країни або дві зони вільної торгівлі 25.01.2014

Опитані DW експерти розповіли про те, яку роль могла би зіграти Москва у врегулюванні кризи в Україні. Серед іншого була висловлена і доволі радикальна заява.

Давос: Україна теж на порядку денному 22.01.2014

Всесвітній економічний форум у Давосі, який розпочинається 22 січня, збере понад 40 голів держав та урядів. Приїде й прем'єр-міністр України Азаров. Українська діаспора готує протести.